

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09-402/ 12.02.2021 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация за специалност код **5420702** „Производство на коженогалантерийни изделия“ от професия код **542070** „Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни изделия“ от професионално направление код **542** „Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи“.

12.2.2021 г.

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ

НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	542	Производство на текстил, облекло, обувки и кожени изделия
Професия	542070	Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни изделия
Специалност	5420702	Производство на коженогалантерийни изделия

Утвърдена със Заповед № РД09-402/ 12.02.2021 г.

София, 2021 г.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация по специалност код 5420702 „Производство на коженогалантерийни изделия“, професия код 542070 „Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни изделия“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение почл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на втора степен по изучаваната професия „Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни изделия“, специалност „Производство на коженогалантерийни изделия“ .

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Националната изпитна програма включва:

- за частта по теория на професията – осемнадесет изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и указание за разработване на писмен тест по всяка изпитна тема;
- за частта по практика на професията - указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- критериите за оценяване на резултатите от обучението;
- система за оценяване;
- препоръчителна литература.
- Приложения:
 - а. Примерен изпитен билет;
 - б. Примерно индивидуално задание;
 - в. Примерно указание за разработване на писмен тест.

Държавният изпит – част по теория на професията, се провежда като писмен изпит по една и съща изпитна тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция въз основа на писмено заявено желание на обучаемите по чл. 3, ал. 11 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация може да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията като писмен тест.

С изпитната тема или изпитния тест се проверява задължителното за усвояване и контрол учебно съдържание на равнища „Знание“, „Разбиране“ и „Приложение“, като броят и равнището на всяка задача се определят към критериите за оценка за всяка изпитна тема.

При избран от училището/обучаващата институция вариант на провеждане на изпита с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва:

1. Указание за работа, която включва:

- целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него;
- представяне и описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях;
- продължителност на работа с теста;
- начин на оценяване на резултатите от теста.

2. Методически указания за комисията по оценяване

Всеки член на комисията по оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността, се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните,

отговарящи на **втора** степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

Изпитна тема № 1: Коженогалантерийни изделия и детайли

Класификация на коженогалантерийните изделия и основни изисквания към тях. Класификация и предназначение на детайлите на коженогалантерийните изделия. Експлоатационни изисквания.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Прави подробно описание на класификацията на коженогалантерийните изделия	30
2. Описва изискванията към видовете коженогалантерийни изделия според технологията на производството и според предназначението им	20
3. Прави подробно описание на класификацията на коженогалантерийните изделия	30
4. Описва предназначението на детайлите на коженогалантерийните изделия и техните експлоатационни изисквания	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 2: Естествени кожи за производство на коженогалантерийни изделия

Видове обработени кожи. Дефекти върху готовите кожи. Основни свойства на готовите кожи. Изисквания към меките и твърди кожи за галантерийни цели.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Прави подробна класификация на готовите кожи	40
2. Описва дефектите върху готовите кожи	20
3. Изброява основните свойства на готовите кожи	20
4. Обяснява изискванията към меките и твърди кожи за галантерийни цели	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 3: Изкуствени и синтетични кожи за производство на коженогалантерийни изделия

Материали за производство на изкуствени и синтетични кожи. Видове изкуствени и синтетични меки кожи. Методи за формиране структурата на синтетичните и изкуствени кожи. Свойства на изкуствените и синтетичните меки кожи и приложението им в коженогалантерийното производство.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Изброява материалите за производство на изкуствени и синтетични кожи	20
2. Прави подробна класификация на видовете изкуствени и синтетични кожи	20
3. Обяснява методите за формиране структурата на изкуствени и синтетични кожи	30
4. Описва основните свойства на изкуствените и синтетични материали и приложението им в коженогалантерийното производство	30
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 4: Текстилни и спомагателни материали за производство на коженогалантерийни изделия

Суровини за производството на тъкани. Образуване и строеж на тъкани. Изисквания към тъканите за производството на коженогалантерийни изделия. Спомагателни материали за механично свързване - видове, приложение.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Изброява суровините за производството на тъкани	20
2. Обяснява образуването и строежа на тъканите	30
3. Описва изискванията към тъканите за производството на коженогалантерийни изделия	30
4. Прави класификация на спомагателните материали за механично свързване и описва тяхното приложение	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 5: Материали за производство на междинни детайли за коженогалантерийни изделия

Материали за производство на междинни детайли за коженогалантерийни изделия (дунапрен, вата, картон, мукава). Картони. Видове картони. Суровини за производството на картони. Производство на картони. Физико-механични и качествени изисквания към картоните.

Критерии за оценяване на изпитна тема №5	Максимален брой точки
1. Описва материалите за производство на междинни детайли за коженогалантерийни изделия (дунапрен, вата, картон). Описва видовете картони	20
2. Прави характеристика на суровините за производството на картони	30
3. Обяснява основните процеси при производството на картони	30
4. Дефинира физико-механични и качествени изисквания към картоните	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 6: Кроене на естествени кожи

Методи и системи за вместване на детайлите при кроене на естествени кожи. Общо устройство и действие на електрохидравлична щанц машина (по схема). Съоръжения за разкрояване на детайли. Организация на работното място на крояча и правила за безопасна работа с щанц машина

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Максимален брой точки
1. Обяснява методите и системите за кроене на естествени кожи	30
2. Обяснява по схема общото устройство и действието на електрохидравлична щанц машина с ударник	30
3. Описва съоръженията за кроене	20
4. Описва организацията на работното място на крояча и правилата за безопасна работа с щанц машина	20
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на електрохидравлична щанц машина с ударник

Изпитна тема № 7: Кроене на изкуствени кожи и текстилни материали

Подготовка на материалите за кроене. Общо устройство и принцип на действие на мостови щанц (по схема). Системи на вместване на детайлите при разкрояване на полимерни материали и текстили. Правила за безопасна работа с мостови щанц.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Описва подготовката на материалите за кроене	20
2. Обяснява по схема общото устройство и принципа на работа на мостови щанц	30
3. Познава системите за вметване на детайлите при разкрояване на полимерни материали и текстили	30
4. Описва правилата за безопасна работа с мостови щанц	20
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на мостови щанц

Изпитна тема № 8: Използваемост на естествени кожи в коженогалантерийното производство

Основни понятия (вместимост, използваемост, разходна норма). Фактори, влияещи върху използваемостта. Общо устройство на планиметър и принцип на работа за определяне на чистата площ на детайлите (по схема). Определяне на използваемост и разходна норма при детайли от естествени кожи.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Дефинира основни понятия - вместимост, използваемост, разходна норма	20
2. Обяснява факторите, влияещи върху използваемостта	30
3. Обяснява устройството и принципа на работа с планиметър за определяне чистата площ на детайлите	30
4. Описва технологичния ред за определяне разхода на естествени кожи	20
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на планиметър

Изпитна тема № 9: Обработки на скроените детайли чрез рязане

Обработки на скроени лицеви детайли чрез рязане - видове, същност, приложение. Шпалтиране. Принципна схема на шпалтиране на меки детайли. Трашачна машина за меки детайли - общ вид, основни механизми и главни работни органи (по схема). Правила за безопасна работа с трашачна машина.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Дефинира видовете обработки, обяснява същността и приложението им	40
2. Чертае и обяснява принципна схема на шпалтиране на меки детайли	20
3. Обяснява по схема общото устройство и главните работни органи на траш машина за меки детайли	30
4. Познава правилата за безопасна работа с траш машина	10
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на траш машина за меки детайли

Изпитна тема № 10: Обработки подобряващи физико-механичните свойства и естетичния вид на скроените детайли

Видове обработки на скроените детайли за подобряване на физико-механичните свойства и външния вид на детайлите. Същност и цел на операциите: дублиране, импрегниране, каширане, шагренеране, декориране, клиширане. Технологични и качествени изисквания при тези операции.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Дефинира същността и целите на обработките: дублиране, импрегниране, каширане	20
2. Обяснява технологичните и качествени изисквания при дублиране, импрегниране, каширане	30
3. Дефинира същността и целите на обработките: декориране, шагренеране, клиширане	20
4. Обяснява технологичните и качествени изисквания при декориране, шагренеране, клиширане	30
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 11: Обработки на видимите краища на скроените детайли

Обгаряне, боядисване, търтъросване, подгъване, кантиране, кедериране, оплитане - същност, цел и технологични изисквания при изпълнение на операциите. Машина за подгъване с термопластично лепило (по схема).

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Обяснява целта, технологичните особености и качествените изисквания при операциите: боядисване на рязаните краища, оплитане, обгаряне на рязаните краища, търтъросване	20
2. Обяснява целта, технологичните особености и качествените изисквания при операцията: подгъване. Чертае схеми на варианти на подгъване в готовите изделия	20
3. Обяснява целта, технологичните особености и качествените изисквания при операциите: кантиране и кедериране. Чертае схеми на варианти на кантиране и кедериране в готовите изделия	20
4. Обяснява общото устройство и принцип на работа на машина за подгъване с термопластично лепило	40
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на машина за подгъване с термопластично лепило

Изпитна тема № 12: Свързване на детайли и възли чрез обков

Обков - предназначение, видове, материали за изработка. Варианти, технологични и качествени изисквания при закрепване на обкова. Видове машини и работни инструменти за поставяне на обков. Машина за занитване (нитмашина) с електропневматично действие (по схема).

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Обяснява предназначението, видовете обков и материалите за изработка	30
2. Познава вариантите и изискванията за закрепване на обкова	20
3. Изброява видовете машини и инструментариум за поставяне на обков	20
4. Описва по схема общото устройство, главните работни органи и работата на машина за занитване (нитмашина)	30
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на машина за занитване (нитмашина)

Изпитна тема № 13: Оборудване на шивален участък

Класификация и приложение на шевните машини в коженогалантерийното производство. Общо устройство на шевната машина - основни механизми и главни работни органи. Неизправности при работа с шевните машини и причините за възникването им. Правила за експлоатация и безопасна работа при шевните машини.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Описва класификацията на шевните машини по общи признаци и обяснява приложението им	20
2. Обяснява по схема общото устройство и функциите на основните механизми и главните работни органи	30
3. Анализира неизправности при работа с шевните машини и причините за възникването им	40
4. Описва правилата за експлоатация и безопасна работа с шевните машини	10
Общ брой точки:	100

Дидактически средства: Схема на общото устройство на шевна машина

Изпитна тема № 14: Свързване на детайли и възли чрез конечни шевове

Конечни шевове - основни понятия, видове конструкции на шева. Шевни игли - функции, устройство, видове, номерация, приложение. Фактори, влияещи върху якостта на конечните шевове и изисквания. Принцип на образуване на двуконечен шев с вътрешно преплитане (по схема)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Познава основните понятия и видовете конструкции на шева	10
2. Обяснява функциите, устройството, номерацията на шевните игли и приложението им	30
3. Познава факторите, влияещи върху якостта на конечните шевове	30
4. Обяснява по схема принципа на образуване на двуконечен шев с вътрешно преплитане	30
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схема на принципа на образуване на двуконечен шев с вътрешно преплитане

Изпитна тема № 15: Свързване на детайли и възли чрез залепване

Същност на процеса лепене и приложението му в коженогалантерийното производство. Компоненти на лепилата. Основни видове лепила, използвани в коженогалантерийното производство. Фактори, влияещи върху здравината на лепилния шев. Ръчно и машинно нанасяне на лепила - оборудване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Дефинира същността на процеса лепене и компонентите на лепилата	20
2. Познава основните видове лепила, тяхното предназначение и компоненти	20
3. Обяснява факторите, влияещи върху здравината на залепване	20
4. Прави сравнение между ръчно и машинно нанасяне на лепилата и описва основните видове оборудване за нанасянето им	40
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 16: Приложение на метода на свързване чрез ток с висока честота и метода леене в коженогалантерийното производство

Видове обработки с използване на ток с висока честота - същност и приложение в коженогалантерийното производство. Основни типове съоръжения за обработка и свързване на детайли с високочестотен ток - общо устройство и техника на безопасност при работа (по схема). Леене на детайли и възли за коженогалантерийни изделия приложение, същност и материали за леене. Общо устройство на машини за леене – основни типове инжекционни възли.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Познава електрофизичната същност на видовете обработки с високочестотен ток и тяхното приложение в коженогалантерийното производство	20
2. Обяснява по схема общото устройство на основните типове съоръжения за обработка с високочестотен ток и изисквания за безопасна работа	30
3. Познава приложението на леенето и използваните полимерни материали	20
4. Анализира ръчно и машинно нанасяне и описва основните видове оборудване за нанасяне на лепилата	30
Общ брой точки:	100

Дидактически материали: схеми на основните типове съоръжения за обработка с високочестотен ток

Изпитна тема № 17: Дообработващи операции при коженогалантерийни изделия

Цели на дообработката на коженогалантерийните изделия. Класификация на дообработките. Материали и състави за физикохимична дообработка (финиширане) на коженогалантерийните изделия. Същност и технологични изисквания на дообработващите операции.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Дефинира целите на дообработката на коженогалантерийните изделия	20
2. Класифицира дообработките	20
3. Описва материалите и състава им за физикохимична дообработка (финиширане) на коженогалантерийните изделия	20
4. Познава същността и описва пълно и вярно технологичните изисквания на дообработващите операции	40
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 18: Почистване на изделията, опаковка и експедиция

Цели на операциите почистване, опаковка и експедиция на коженогалантерийните изделия. Начини на почистване на хастарите, лицевата част и обкова на коженогалантерийните изделия. Начини на опаковка на различните видове коженогалантерийни изделия. Документи за експедиция. Същност и технологични изисквания на операциите почистване, опаковка и експедиция на изделията.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Дефинира целите на почистване на изделия, опаковка и експедиция	20
2. Обяснява начините на почистване на хастарите, лицевата част и обкова на изделията	30
3. Обяснява начините на опаковка за различните видове коженогалантерийни изделия. Обяснява необходимите документи за експедиция	30
4. Познава същността и описва пълно и вярно технологичните изисквания на операциите почистване, опаковка и експедиция на изделията	20
Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

Индивидуалното задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване трите имена на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита част по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално практическо задание № 1:

Да се изработи дамска всекидневна чанта от поротекс

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

Техническо описание: Основните материали за изработване на чантата са - поротекс, пекалит, картони №30 и №40, изкуствен кедер и брестол. Спомагателните материали са - цип, пупли, халки, рапиди, лепила, конци и дообработващи материали. Шевът, с който се съединяват лицевите детайли, е с объл кедър с контразалагане. Дръжката е фасонирана с объл профил с изкуствен объл кедър. Дъното е разделено на две части, като всяка половина е изцяло скроена с предната и задната основа, федерите са 2 броя, перките към ципа - 2 броя. Дъното е с поставен междинен детайл от катрон, а хастара е от пекалит.

Технически изисквания:

- Получаване на готови скроени лицеви, хастарски и междинни детайли;
- Белязане – местата за монтиране на обков, за поставяне на дръжки, гайки, пупли, декоративни шевове, перки;
- Перфориране – основите и дръжките за заковаване на рапиди, дъното за поставяне на пупли;
- Боядисване на рязаните детайли
- Дублиране на детайлите
- Намазване за монтиране на хастарски детайли
- Монтажни операции - монтиране на хастарски детайли; монтиране на междинни детайли; монтиране на дъното; монтиране на основите към федерите; монтиране на дръжки; изработване и монтиране на гарнитури (перки,цип);
- Изработване, ушиване и монтиране на лицеви детайли;
- Монтиране на обков;
- Фасониране.

1. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите,

определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

Критерии показателя за оценяване	Максимален брой точки	Тежест
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
<p>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства</p> <p>1.2. Правилно и по безопасен начин използва предметите и средствата на труда</p> <p>1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефинира и спазва предписания за своевременна реакция</p> <p><i>Забележка:</i> Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</p>		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията	2	
2.2. Целесъобразна употреба на материалите	2	
2.3. Работа с равномерен темп за определено време	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства)	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в	10	

<i>процеса на работа</i>		
6. Качество на изпълнението на индивидуалното практическо задание		50
<i>6.1. Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология</i>	20	
<i>6.2. Крайното изделие съответства на зададените технически параметри</i>	20	
<i>6.3. Изпълнява задачата в поставения срок</i>	10	
Общ брой точки:	100	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация по специалността код 5420702 „Производство на коженогалантерийни изделия“, професия код 542070 „Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни изделия“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,4 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,6 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

Окончателната оценка от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;

- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Червенова, А. и колектив. Технология на кожено-галантерийното производство - I и II част. С., Техника.1976 .
2. Бончев, С. и колектив. Машини в кожено-галантерийното производство. С., Техника.1991.
3. Миленкова, А. Здравословни и безопасни условия на труд. С., Нови знания.2001.
4. Цветков, П. и колектив. Материалознание на обувното и кожено-галантерийно производство. С., Техника.1987.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж.Татяна Стоянова – Професионална гимназия по текстилни и кожени изделия, гр. София
2. Антонина Михайлова - Професионална гимназия по кожени изделия и текстил “Иван Богоров“, гр. Пловдив
3. инж. Добриня Данова - Професионална гимназия по кожени изделия и текстил “Иван Богоров“, гр. Пловдив

Съгласувано с:

1. Йордан Беловодски – изпълнителен директор на Българската асоциация за текстил, облекло и кожи
2. Ваньо Костадинов – член на УС на Българската асоциация за текстил, облекло и кожи
3. доц. Николай Карев - Химикотехнологичен и металургичен университет, гр. София

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА,
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕННА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
по професия код 542070 „Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни
изделия“**

специалност код 5420702 „Производство на коженогалантерийни изделия“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали:

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професия код 542070 „Оператор в производството на коженогалантерийни изделия“
специалност код 5420702„Производство на коженогалантерийни изделия“**

И н д и в и д у а л н о п р а к т и ч е с к о з а д а н и е №

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се.....

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

в) Примерно указание за разработване на писмен тест

- **примерно указание за работа за учениците/курсистите и примерни тестови задачи с еталон за оценяване и ключ на верните отговори**

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа ... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на втора степен на професионална квалификация по професия „**Оператор в производство на обувни и коженогалантерийни изделия**“, специалност „**Производство на коженогалантерийни изделия**“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак \times , а за другите типове задачи начина на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

- **разработване на тест**

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

1. Таксономия на Блум – равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва

2. Примерна матрица на писмен тест по изпитна тема № 5

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията, като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
5. Описва материалите за производство на междинни детайли за коженогалантерийни изделия (дунапрен, вата, картон). Описва видовете картони	20	3	2	1
6. Прави характеристика на суровините за производството на картони	30	1	4	2
7. Обяснява основните процеси при производството на картони	30	1	4	1
8. Дефинира физико-механични и качествени изисквания към картоните	20	3	2	2
Общ брой задачи:	26	8	12	6
Общ брой точки:	100	16	48	36
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 				

3. Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**

- Въпроси и задачи за свободно съчинение;
- Въпроси и задачи за тълкуване;

- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**

- Въпроси и задачи за допълване на дума, или фраза или елемент от чертеж/схема;
- Въпроси и задачи за заместване;

- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**

- Задачи с един или повече верни отговори;
- Въпроси за избор между вярно и грешно

4. Примерни тестови задачи

4.1. Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Посочете коя от изброените операции съпътства производството на картони;

- а) дъбене
- б) скробване
- в) размилане
- г) ретуширане

макс.2 т.

Еталон на верния отговор: в)

Ключ за оценяване:

Отговор в) – 2 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

Всички останали отговори – 0 точки

4.2. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Определете вярното твърдение:

- а) Шагренеането е подготвителна операция, чрез която се нанася върху повърхността на детайлите определен еднотипен рисунък с цел да се маскират някои лицеви дефекти;
- б) Шагренеането е подготвителна операция, чрез която се нанасят частични изображения (орнаменти, емблеми и др.) върху точно определени места на детайлите.
- в) Шагренеането има за цел да се премахне косъмното покритие

макс.4 т.

Еталон на верния отговор: а)

Ключ за оценяване:

Отговор а) - 4 точки;

При посочени повече от един отговор - 0 точки;

Всички останали отговори - 0 точки;

4.3. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

Попълнете пропуснатите технологични процеси при изработване на картон

- 1 Подготовка на влакнестата суровина за смилане
- 2 Смилане на влакнестата маса
- 3
- 4
- 5 Дообработка на картона

макс. 6 т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

- 1 Подготовка на влакнестата суровина за смилане
- 2 Смилане на влакнестата маса
- 3 **Проклейване на влакнестата маса- 3 точки**
- 4 **Отливане, пресоване и сушене- 3 точки**
- 5 Дообработка на картона